

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประชาชนในที่สาธารณะ
ชื่อและนามสกุล นายกษกร เขียวอรุณ
วิชาเอก กฎหมายมหาชน
สาขาวิชา นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุมาศ ขัดเงางาม
2. อาจารย์สิริพันธ์ พลรบ

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

4.

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. รุ่งสิกร อุปพงษ์)

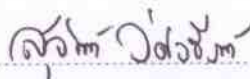
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุมาศ ขัดเงางาม)

กรรมการ

(อาจารย์สิริพันธ์ พลรบ)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสุทธิรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ สิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประชาชนในที่สาธารณะ

ผู้วิจัย นายชกร เขียวอรุณ **รหัสนักศึกษา** 2524003577 **ปริญญา** นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุมาศ ชัดเจนงาม (2) อาจารย์สิริพันธ์ พลรบ **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง สิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประชาชนในที่สาธารณะนั้น มุ่งที่จะศึกษาเรื่องสิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประชาชนชาวไทยโดยเฉพาะ ด้วยการชุมนุมที่ผ่านมาในระยะ 6-7 ปีมานี้ เป็นการชุมนุมที่สร้างความสับสน ไม่เข้าใจแก่ประชาชนทั่วไป เพราะเป็นการชุมนุมที่ละเมิดกฎหมายสร้างความเดือดร้อน โดยเน้นศึกษาที่ใช้สิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม เสรีภาพการชุมนุมทั้งในประเทศไทยและของต่างประเทศเพื่อมาวิเคราะห์หาจุดร่วมสำหรับการร่างพระราชบัญญัติที่จะมาจัดการกับการชุมนุมในประเทศไทย

การศึกษานี้มีกระบวนการโดยการสืบค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่นวิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความหลักกฎหมาย เพื่อมาศึกษาและวิเคราะห์ออกมาเป็นความคิดที่เราต้องการโดยมีสมมติฐานของการศึกษาเป็นหลักเพื่อเป็นแนวทางในการสรุปหาความรู้ใหม่ที่เป็นบทสรุปของวิทยานิพนธ์

จากการศึกษาข้อมูลนั้นสรุปได้ว่าสิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะของประชาชนไทยมีบัญญัติในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ ล่าสุดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติไว้ในมาตราที่ 63 ว่า“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก” ในเจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมายต้องการให้มีการชุมนุมโดยสงบ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ใคร ชุมนุมได้เสรีตามที่ต้องการ แต่ประชาชนทั่วไปกลับสร้างความเดือดร้อนไปทั่ว ด้วยการชุมนุมที่ละเมิดกฎหมาย เช่น การปิดถนน การยึดสถานที่ราชการ การเผาศูนย์การค้า เป็นต้น

การใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมในที่สาธารณะมีปัญหาเมื่อไม่มีกฎหมายเฉพาะที่จะมาจัดการกับการชุมนุมของประชาชน เจ้าหน้าที่ต่างก็ใช้กฎหมายคนละฉบับเกิดปัญหาความซ้ำซ้อนทางการใช้กฎหมาย แต่เมื่อมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการการชุมนุมสาธารณะก็ติดขัดปัญหาความล่าช้าและความไม่เห็นด้วยต่าง ๆ ตามมา การใช้สิทธิเสรีภาพของประชาชนไทยจึงเป็นการใช้ตามรัฐธรรมนูญที่ดีความเข้าใจตนเอง ใช้สิทธิจนไปละเมิดและสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนทั่วไป ผู้ที่มีอำนาจต่างก็สนับสนุนการใช้สิทธิที่ละเมิดกฎหมายถ้าการชุมนุมนั้นสนับสนุนตนเองและถ้าการชุมนุมมาเพื่อค้านตนเองก็จะใช้กฎหมายต่างๆ เพื่อยุติการชุมนุมและผลจึงตกมาที่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีการฟ้องร้องนำคดีขึ้นสู่ศาลมาก ก่อให้เกิดกระแสการไม่เข้าใจในสิทธิเสรีภาพการปฏิบัติการของประชาชนชาวไทยที่ต้องการใช้สิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะในปัจจุบัน

คำสำคัญ : สิทธิและเสรีภาพ การชุมนุมทางการเมือง ที่สาธารณะ ละเมิดกฎหมาย การชุมนุมโดยสงบ

Thesis title : People's Right and Freedom of Assembly

Researcher: Mr.Koshakorn Khieo-arun **ID:** 2524003577 **Degree :** Master of Law;

Thesis advisors : (1) Dr. Panumas Khutngaongamm, Assistant Professor; (2) Ms. Siriphan Polrob;

Academic year : 2011

Abstract

This study, "People's Right and Freedom of Assembly," aimed to investigate the right and freedom of assembly of the Thai people in particular because the people's assemblies in the past six to seven years caused confusion and misunderstanding to the general public. Besides, those assemblies violated laws and caused a great deal of trouble to the people. This study focused on the exercise of the right and freedom of assembly in public places, related laws on assemblies, and freedom of assembly in Thailand and in other countries. The obtained information was analyzed to find effective ways for drafting a bill on controlling any unlawful public assembly in Thailand.

The study was done through collecting of relevant information from several theses, research works, articles, and principles of law, which was analyzed based on the hypothesis of the study and then new knowledge obtained was summed up as the result of the study.

It can be concluded that the right and freedom of assembly of the people in Thailand has been stated in every constitution of Thailand. According to the most recent constitution, Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007), quoted Article 63 says, "A person shall enjoy the liberty to assemble peacefully and without arms. The restriction on such liberty under paragraph one shall not be imposed, except by virtue of the provision of law in the case of public assembling and for securing public convenience in the use of public places or for maintaining public order during the time when the country is in a state of war, or when a state of emergency or martial law is declared." It is obvious that the constitution drafting committee intended to provide people with the right and freedom to assemble peacefully without causing any difficulty to the public. However, in reality, people's gatherings in public places caused a lot of trouble to other people and violated laws, for example, by blocking major roads, obstructing key state offices and setting some leading shopping malls on fire.

It is clearly seen that without a specific law to deal with public rallies of any kind, a lot of problems occurred when controlling people's gatherings in public places. In fact, problems took place when concerned officers used different laws to deal with the protestors. When a draft bill on public assembly was proposed to the Parliament for consideration, it was delayed by several comments and disapproval. Consequently, people exercised their right and freedom of assembly by interpreting the intention of the law to suit their interests. This resulted in violating laws and causing difficulty to other people. Worse than that, powerful authorities supported those violations if the assembly was for their own benefits; but if not so, they tried in every effort to bar that public assembly. As a result, some assembly cases have been sued in a law court. Thai people are eventually confused about how to exercise their constitutional right and freedom of assembly when they want to assemble in public places for some reasons.

Keywords : Rights and freedoms. Political gatherings, public law and peaceful assembly.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการชี้แนวทางและสนับสนุนจากคณาจารย์และบุคลากรจากกองบริการการศึกษาที่เกี่ยวข้องและสาขาวิชานิติศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเจนงาม ที่ให้กำลังใจทุกครั้งยามที่ข้าพเจ้าท้อแท้กับวิทยานิพนธ์เล่มแรกของชีวิต รองศาสตราจารย์มาลี สุรเชษฐ ที่แนะแนวทางอย่างเป็นกันเองและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและอาจารย์วรณรี สิงโต จากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ช่วยคิดหัวข้อและให้คำปรึกษาทุกเวลา

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์บุญมั่ง ธนาสุภวัฒน์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ที่ชี้ทางแรกให้ข้าพเจ้าในการจัดทำครั้งแรกและสอบถามทุกครั้งด้วยความห่วงใย คุณสินี กะวิ ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา พี่อีด และป๊าๆทุกคนในหน่วยงานที่คอยกระตุ้นเตือนให้ขยันเพื่อจะได้สำเร็จการศึกษาเร็วๆ

ขอขอบคุณหอสมุดปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ และศูนย์ลำปาง ศูนย์รวมความรู้ที่ “ค้นอะไรก็เจอ” และห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ น้องๆ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ทุกคนที่ลุ้นและเชียร์ให้ข้าพเจ้าจบเร็วๆ เพื่อจะได้มาสร้างมหาวิทยาลัยยุคใหม่ด้วยกัน โดยเฉพาะเพื่อนร่วมงาน น้องเก่ง น้องเฟิร์น น้องเอื้อง ที่ไม่บ่นเลยเวลาหัวหน้างานนั่งทำแต่วิทยานิพนธ์จนลืมตรวจงานไปบ้าง

ขอขอบคุณ คุณวนิดา เชื้อผู้ดี ภรรยาของข้าพเจ้าที่เป็นกำลังใจให้พร้อมกับคำถามว่า เครียดกับวิทยานิพนธ์หรือเปล่าและสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา

เหนือสิ่งอื่นใด ขอขอบพระคุณ ครอบครัวเขียวอรุณ ของข้าพเจ้าโดยเฉพาะ พ่อรังเขียวอรุณ ที่อยู่บนสวรรค์และแม่สาคร เขียวอรุณ ที่ยังอยู่ด้วยกัน คงนั่งยิ้มอยู่ว่า ลูกคนนี้หายสงสัยหรือยังว่าทำไมพ่อกับแม่ต้องนั่งอ่านหนังสือมากๆและดึกๆดื่นๆเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ซึ่งลูกคนนี้ยังห่างไกลเหลือเกินและขอขอบคุณพี่ๆทุกคนในครอบครัวที่ถามว่า เรียนจบหรือยัง

สิ่งสุดท้ายขอให้ประเทศไทยสงบ ร่มเย็น มีอารยะ เหมือนประเทศที่สงบทั่วไป คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยบ้าง ไม่มากก็น้อยหรือไม่มีเลยก็คงอยู่กับการพิจารณาของท่าน หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียน ขอน้อมรับและขออภัยแต่เพียงผู้เดียว

นายกชกร เขียวอรุณ

มีนาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์การศึกษา	4
3. สมมติฐานการศึกษา	4
4. วิธีดำเนินการศึกษา	4
5. ขอบเขตการศึกษา	4
6. นิยามศัพท์เฉพาะ	5
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
บทนำ	6
1. แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพ	9
2. หลักและแนวคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพ	10
2.1 ความหมายของสิทธิ	10
2.2 ความหมายของเสรีภาพ	12
3. หลักการพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพ	14
3.1 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	14
3.2 หลักความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ	14
3.3 หลักการจำกัดสิทธิเสรีภาพ	14
3.4 สิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น	14
3.5 การเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ	15
3.6 ศีลธรรมอันดีของประชาชน	15
4. ภาระหน้าที่ของรัฐต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน	15
4.1 หน้าที่ในการเคารพ	15
4.2 หน้าที่ในการปกป้อง	15
4.3 หน้าที่ในการทำให้เป็นจริง	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.ประเภทของสิทธิเสรีภาพ.....	16
5.1 การแบ่งสิทธิเสรีภาพโดยดูว่าใครเป็นเจ้าของสิทธิและเสรีภาพ	16
5.1.1 สิทธิมนุษยชน	16
5.1.2 สิทธิพลเมือง.....	16
5.2 การแบ่งสิทธิและเสรีภาพโดยดูตรงหน้าที่ของรัฐและสิทธิของประชาชน.....	17
5.2.1 สิทธิเสรีภาพในการที่ปฏิเสธการแทรกแซงจากรัฐ.....	17
5.2.2 สิทธิเสรีภาพที่รัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการบางประการ	17
5.2.3 สิทธิเสรีภาพที่เกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมฯ.....	18
5.3 การแบ่งสิทธิและเสรีภาพโดยดูจากเงื่อนไขในการจำกัดเสรีภาพ.....	18
5.3.1 สิทธิและเสรีภาพภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายทั่วไป.....	18
5.3.2 สิทธิและเสรีภาพภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายพิเศษ.....	18
5.3.3 สิทธิและเสรีภาพที่ไม่อยู่ในเงื่อนไขของกฎหมาย.....	19
6.ความหมายและขอบเขตของสิทธิมนุษยชน	19
6.1 ความหมายของสิทธิมนุษยชน	19
6.2 ขอบเขตของมนุษยชน	20
6.3 สิทธิมนุษยชนที่ได้รับการรับรองทั่วโลกฯ	20
6.3.1 สิทธิพลเมือง.....	20
6.3.2 สิทธิทางการเมือง.....	20
6.3.3 สิทธิทางเศรษฐกิจ.....	20
6.3.4 สิทธิทางการศึกษา.....	20
6.3.4 สิทธิทางวัฒนธรรม.....	21
6.4 ปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน	21
7.หลักพื้นฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	23
7.1 ความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	23
7.2 สารัตถะเป็นรากฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	24
7.2.1 สิทธิในชีวิตร่างกาย.....	24
7.2.2 สิทธิในความเสมอภาค.....	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
8. แนวคิด ความหมาย และพัฒนาการของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน.....	25
8.1 ความหมายของสิทธิเสรีภาพ	25
8.2 ประเภทของสิทธิและเสรีภาพ	26
8.2.1 สิทธิและเสรีภาพตามเนื้อหา.....	26
8.2.2 สิทธิและเสรีภาพตามการกำเนิด.....	26
8.2.3 สิทธิและเสรีภาพตามอาการที่ใช้.....	27
8.2.4 ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ.....	28
9. หลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ.....	28
9.1 รูปแบบของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ.....	28
9.2 กฎหมายที่เป็นข้อจำกัดอำนาจกระทำการของฝ่ายบริหาร.....	29
10. การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ.....	31
10.1 สิทธิเสรีภาพตามกฎหมายบ้านเมือง.....	31
10.2 สิทธิเสรีภาพตามกฎหมายบ้านเมืองกับเสรีภาพของพลเมือง.....	32
10.3 ความแตกต่างระหว่างสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายบ้านเมืองกับสิทธิมนุษยชน.....	33
11. กฎเกณฑ์การจำกัดเสรีภาพ.....	35
11.1 ต้องเป็นไปเพื่อคุ้มครองสังคมและคุ้มครองเสรีภาพของผู้อื่น.....	36
11.2 การคุ้มครองเสรีภาพจากการละเมิดของรัฐ.....	36
11.3 การคุ้มครองเสรีภาพจากการละเมิดของบุคคลอื่น.....	37
12. ที่มาและเนื้อหาของคำประกาศสิทธิมนุษยชนและพลเมือง	37
12.1 ที่มาของคำประกาศสิทธิมนุษยชนและพลเมือง	37
12.2 เนื้อหาของคำประกาศสิทธิมนุษยชนและพลเมือง	39
12.2.1 การรับรองสิทธิมนุษยชน.....	39
12.2.2 การรับรองสิทธิของพลเมือง.....	40
12.2.3 การรับรองหลักการขององค์กรทางการเมือง.....	41
12.3 คำนิยามศัพท์ของคำประกาศ	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
13. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	44
13.1 หลักการและเนื้อหาสำคัญของปฏิญญาสากล	44
13.2 ลักษณะเด่นของปฏิญญาสากล	46
13.3 ขอบเขตของคำปฏิญญา	48
14. ความหมาย ที่มา และแนวคิดของรัฐธรรมนูญ	49
14.1 ความหมายและที่มาของรัฐธรรมนูญ	49
14.1.1 ความหมายของรัฐธรรมนูญ	49
14.1.2 ที่มาของรัฐธรรมนูญ	49
14.2 หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในด้านต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน	51
14.2.1 การรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	51
14.2.2 บททั่วไปของรัฐธรรมนูญ	52
14.2.3 ความเสมอภาค	53
14.2.4 เสรีภาพการชุมนุมและการสมาคม	54
14.3 แนวคิดตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ	55
14.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองระบอบประชาธิปไตย	55
14.3.2 ข้อจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ	57
14.4 กรณีศึกษาการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540	58
14.5 สิทธิการชุมนุมภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540	60
14.6 หลักการใช้และจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย- พ.ศ.2550	63
14.6.1 การใช้สิทธิเสรีและเสรีภาพตามมาตรา 28	64
14.6.2 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ	66
14.7 หลักการใช้และจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พ.ศ. 2550 ตามมาตรา 63	69
14.7.1 การใช้สิทธิในการชุมนุมตามมาตรา 63 วรรคแรก	69
14.7.2 การจำกัดสิทธิในการชุมนุมตามมาตรา 63 วรรค 2	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
15. แนวคิดเรื่องการชุมนุมในที่สาธารณะ	73
15.1 ความหมายของการชุมนุมในที่สาธารณะ	73
15.2 ประเภทของการชุมนุม	74
15.2.1 การชุมนุมในที่สาธารณะ	74
15.2.2 การชุมนุมในที่รโหฐาน	75
15.3 หลักทั่วไปของเสรีภาพในการชุมนุมในที่สาธารณะ	75
15.4 คำจำกัดความของ “การชุมนุมในที่สาธารณะ”	76
15.5 การชุมนุม เคลื่อนขบวนที่เป็นข้อยกเว้น	78
15.6 หลักทั่วไป 6 ประการของการชุมนุมในที่สาธารณะ	79
16. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	81
16.1 วินิจ เจริญชัยยง ได้ศึกษาเรื่อง “กฎหมายเกี่ยวกับเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ”	81
16.2 ธีระวัฒน์ มอนโรสง ได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ” พุทธศักราช 2540 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา”	81
16.3 นริศรา กาญจนอุดม ได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้ ทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมทางการเมือง”	82
16.4 วารุณี วัฒนประดิษฐ์ ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ”	83
16.5 พอหทัย สิทธิยศ ได้ศึกษาเรื่อง “การจำกัดสิทธิในการชุมนุมโดยสงบภายใต้กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966”	85

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 หลักกฎหมายและสิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะของประชาชนในต่างประเทศ

ความนำ.....	86
1. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1966.....	87
2. กฎหมายและสิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะของประเทศในทวีปยุโรป	
ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา.....	90
2.1 ประเทศอังกฤษ.....	90
2.2 ประเทศออสเตรเลีย.....	98
2.2.1 รัฐนิวเซาท์เวลส์.....	99
2.2.2 รัฐควีนแลนด์.....	99
2.3 ประเทศฝรั่งเศส.....	104
2.3.1 หลักเกณฑ์และวิธีการชุมนุม.....	105
2.3.2 การควบคุมการชุมนุมในที่สาธารณะ.....	105
2.3.3 บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการชุมนุมในที่สาธารณะ.....	106
2.4 ประเทศเยอรมัน.....	112
2.4.1 ความหมายของคำว่า “การชุมนุม”.....	112
2.4.2 ประเภทของการชุมนุม.....	113
2.4.3 โครงสร้างรัฐบัญญัติว่าด้วยการชุมนุมฯ.....	114
2.5 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	120
2.5.1 หลักกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ.....	120
2.5.2 กฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายฯ.....	121
3. กฎหมายและสิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประเทศในทวีปเอเชีย.....	124
3.1 ประเทศเกาหลี.....	124
3.2 ประเทศญี่ปุ่น.....	128
3.3 ประเทศจีน.....	129
3.3.1 โครงสร้างกฎหมาย.....	130
3.3.2 บททั่วไป.....	130
3.3.3 การขออนุญาตและการอนุญาต.....	131

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3.4 กรณีห้ามอนุญาตเด็ดขาด.....	132
3.3.5 การจัดชุมนุม การเดินขบวน หรือการชุมนุมเรียกร้อง.....	134
3.3.6 ความรับผิดชอบ.....	134
4. กฎหมายและสิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	137
ความนำ.....	137
4.1 ประเทศเมียนมาร์.....	138
4.2 ประเทศลาว.....	142
4.3 ประเทศมาเลเซีย.....	145
4.4 ประเทศสิงคโปร์.....	148
4.5 ประเทศกัมพูชา.....	157
5. สรุปหลักกฎหมายและสิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะของประชาชนใน ต่างประเทศ.....	160
6. ตารางสรุปกฎหมายและสิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะ ในต่างประเทศ.....	163
บทที่ 4 หลักกฎหมายและสิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะ ของประชาชนในประเทศไทย.....	166
1. กฎหมายดูแลความมั่นคงสงบเรียบร้อย.....	167
1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540-2550.....	167
1.2 พระราชบัญญัติจัดระเบียบกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551.....	170
1.3 พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547.....	171
1.4 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522.....	172
1.5 พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ.2530.....	173
1.6 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียม พ.ศ.2490.....	174
1.7 พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ.2551.....	175
1.8 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548.....	177
1.9 พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ.2457.....	178
1.10 แนวทางปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการควบคุมการชุมนุมสาธารณะ.....	179

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. กฎหมายสนับสนุนช่วยเหลือสวัสดิภาพประชาชน.....	182
2.1 พระราชบัญญัติป้องกันและสาธารณภัย พ.ศ.2550.....	182
2.2 พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.2493.....	183
2.3 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522.....	184
2.4 พระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ.2551.....	185
2.5 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535.....	185
3. กฎหมายเกี่ยวกับผู้ถูกละเมิดสิทธิ	
3.1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	188
3.2 ประมวลกฎหมายอาญา.....	189
3.3 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เฉพาะบทบัญญัติ ที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจสืบสวนและสอบสวนและการใช้ อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ.....	193
3.4 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550.....	194
3.5 พระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539.....	196
3.6 ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.	198
3.6.1 บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างฯ.....	199
3.6.2 สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ.....	200
3.6.3 ข้อเสนอแนะและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	201
3.6.4 กระบวนการยุติธรรม.....	203
3.6.5 สำนักงานอัยการสูงสุด.....	203
3.6.6 สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ.....	204
3.6.7 กรุงเทพมหานคร.....	204
3.6.8 สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจ พิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.....	205
4. สรุปบทที่ 4 กฎหมายการชุมนุมในที่สาธารณะในประเทศไทย.....	220

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุปการศึกษาและข้อเสนอแนะ	221
1. บทสรุป.....	221
2. ข้อเสนอแนะ	223
2.1 ด้านการปลูกจิตสำนึก.....	223
2.2 ทางด้านกฎหมายการชุมนุม.....	223
2.3 ทางด้านกระบวนการยุติธรรม.....	224
บรรณานุกรม	249
ประวัติผู้วิจัย	255

